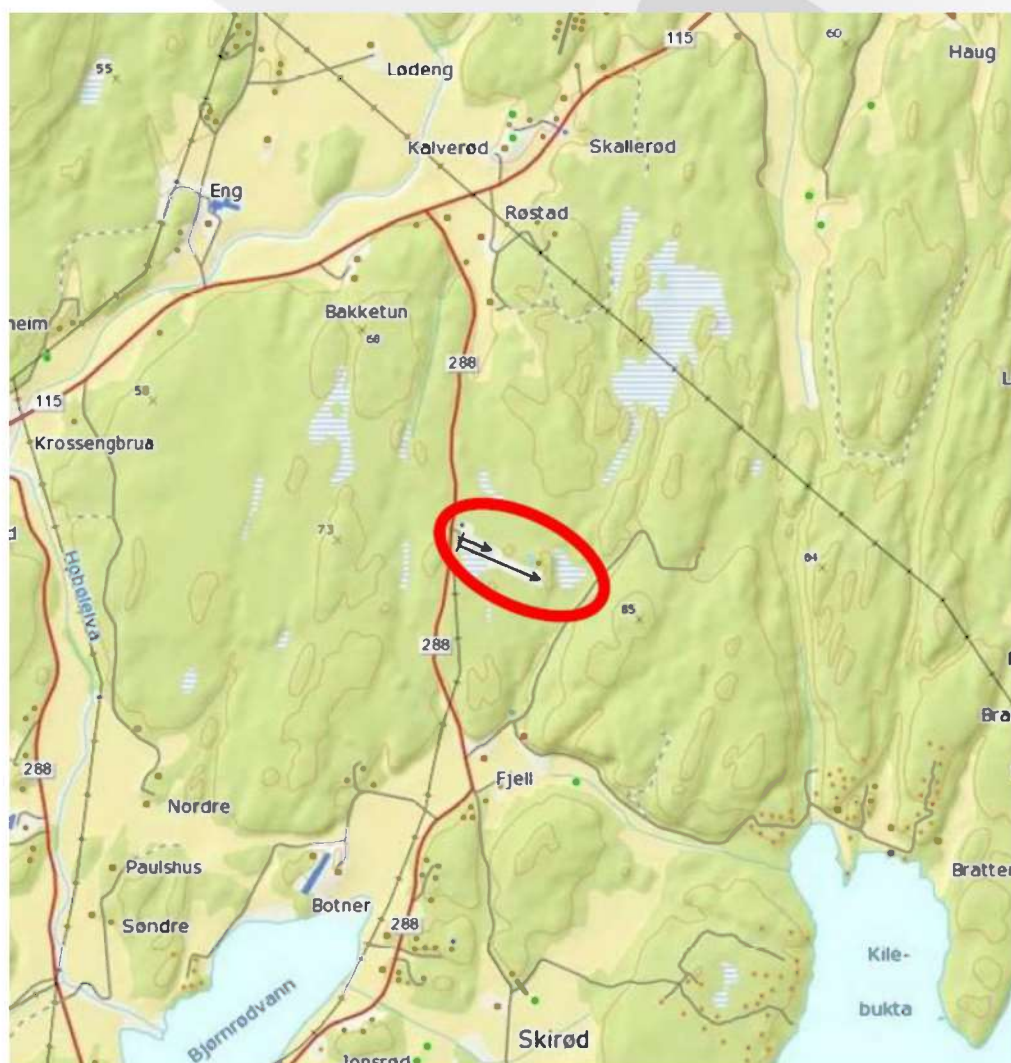

DETALJREGULERING FJELL SKYTEBANE

REVIDERT PLANPROGRAM

Figur 1 Oversiktskart. Kilde: Fastsett planprogram, Rieber Prosjekt AS

ADRESSE COWI AS
Kobberslagerstredet 2
Kråkerøy
Postboks 123
1601 Fredrikstad
TLF +47 02694
WWW cowi.no

MARS 2019
VÅLER KOMMUNE

DETALJREGULERING FJELL SKYTEBANE

REVIDERT PLANPROGRAM

OPPDRAGSNR.

A102242

DOKUMENTNR.

VERSJON

0.1

UTGIVELSESDATO

Mars 2019

BESKRIVELSE

Rev. planprogram

UTARBEIDET

Anette Hansen

KONTROLLERT

Ingebjørg L.
Øpstad

GODKJENT

Ingebjørg L.
Øpstad

INNHold

1	Innledning	7
1.1	Bakgrunn	7
1.2	Hensikten med planen	8
1.3	Forslagsstiller og plankonsulent	8
1.4	Krav om konsekvensutredning	8
1.5	Planprogram	8
2	Prosess, medvirkning og fremdrift	9
2.1	Planprosess og fremdrift	9
2.2	Medvirkning	10
3	Aktuelle føringer og rammebetingelser	11
4	Planområdet og tiltaket	12
4.1	Beskrivelse av planområdet	12
4.2	Beskrivelse av tiltaket	15
5	Utredningsbehov	18
5.1	Metode for konsekvensutredningen	18
5.2	Vurdering av utredningstema	18
5.3	Utredningsalternativer	20
5.4	Utredningstemaer	20
6	Risiko- og sårbarhetsanalyse	22

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Moss og Våler skytterlag utøver sin skyteaktivitet på Fjell skytebane i Våler kommune. Laget eier grunnen der banen ligger. Det har de senere år kommet klager på støy fra skytebanen. Selv om noen boliger er berørt av gul støysone, så er dagens aktivitet fullt lovlig. Grunneieren på eiendommen som omkranser banen, har i flere år ønsket å begrense fareområdet til banen. Det er nylig gjort tiltak i form av oppfylling bak kulefangene, slik at skytebanen nå formelt er sikkerhetsmessig godkjent av politiet. Til tross for at banen er fullt ut lovlig slik den er, både støymessig og sikkerhetsmessig, ønsker skytterlaget å gjøre tiltak for å vesentlig redusere støy, samtidig som en ønsker ytterligere forbedring av sikkerheten. Dette gjøres best ved etablering av store jordvoller rundt banen. Disse jordvollene vil bli etablert ved at det tilkjøres rene masser. Tidligere var planen å bruke lett forurensede/inerte masser, men dette har forslagsstiller nå gått bort i fra.

Moss skytterlag og Våler skytterlag ble begge stiftet i 1861. I 1972 besluttet lagene å slå seg sammen til Moss og Våler skytterlag. Våler skytterlag skal ha benyttet Fjell skytebane siden før andre verdenskrig, men anlegget var den gang i dårlig forfatning. Banen hadde tidligere en 600m, men den ble på 1960-tallet byttet ut med 300m. Etter sammenslåingen i 1972, ble anlegget oppgradert med nye standplasser og skytterhus. Fra begynnelsen av leide Våler skytterlag grunnen av Fjell gård, men i forbindelse med sammenslåingen av de to skytterlagene ble grunnen kjøpt av Anna Fjell, som var grunneier den gang. Hjemmelen ble overført til Våler skytterlag 19.11.71. Aktiviteten på banen har vært jevnt stigende i alle år og frem til 90-tallet da den var på sitt høyeste. På 2000-tallet har antall klaseskyttere gått ned, mens aktiviteten blant veteran/ungdomsskyttere har vært stabil. Skytterlaget ønsker med modernisering av anlegget å legge til rette for at laget kan få flere klaseskyttere.

1.2 Hensikten med planen

Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for oppgradering av skytebanen og etablering av skjermende voller rundt anlegget. Dette gjøres for å forbedre både støyskjerming og sikkerhet mot omgivelsene.

1.3 Forslagsstiller og plankonsulent

Forslagsstiller er Åsland Pukkverk AS. Plankonsulent er COWI AS. COWI AS skal utarbeide planforslag med plankart, bestemmelser og planbeskrivelse inkl. konsekvensutredning.

1.4 Krav om konsekvensutredning

Planarbeidet ble startet opp i 2016. Da gjaldt tidligere versjon av forskrift om konsekvensutredninger (2015). I dialog med Våler kommune er det avklart at det er denne versjonen av forskriften som skal legges til grunn også når planarbeidet nå videreføres. Fordi prosjektet har endret noe innhold sammenlignet med situasjonen ved oppstart er ikke kravet om KU og planprogram like tydelig. Likevel velger man å holde seg til opprinnelig prosess, da det allerede foreligger et fastsatt planprogram, og fordi prosjektet medfører relativt omfattende tiltak som uansett medfører et visst utredningsbehov. Det er imidlertid vurdert at en revisjon av fastsatt planprogram er nødvendig, av hensyn til endringene i prosjektet. Foreliggende dokument utgjør dette, og sendes på høring ved offentlig ettersyn av planforslaget.

1.5 Planprogram

Det ble varslet oppstart av planarbeidet allerede høsten 2016. Høringsfrist ble satt til 25.11.2016, og Våler kommune fastsatte planprogrammet til detaljreguleringsplanen den 26.01.2016. Etter dette har det vært gjort en del utredningsarbeid, men prosessen har trukket ut i tid og nå ønsker forslagsstiller å slutføre planen, med enkelte endringer i tiltakets omfang. Endringene består i at det vil bli etablert nye standplasser, ev. en pistolbane nordvest i planområdet, at en av skytebanene får redusert lengde, samt at det kun skal brukes rene masser ved etablering av vollene.

Planprogrammet skal redegjøre for formålet med planarbeidet og hvilke problemstillinger som anses som viktig i forhold til miljø og samfunn i denne sammenhengen. Fastsatt planprogram vil ligge til grunn for selve konsekvensutredningen.

Med rammer i forskriftens vedlegg IV vil det redegjøres for hvilke temaer som skal utredes. Temaet utredningene skal tydeliggjøre hvilken effekt de ulike alternativene vil få for miljø og samfunn.

2 Prosess, medvirkning og fremdrift

2.1 Planprosess og fremdrift

Nedenfor følger en liste over de viktigste milepælene i plan- og utredningsarbeidet for regulering av Fjell skytebane:

➤ **Oppstartsmøte med kommunen**

Det ble avholdt ordinært oppstartsmøte med Våler kommune 05.10.2016.

➤ **Varsling av planoppstart, forslag til planprogram på høring**

Det ble varslet oppstart av planarbeidet, samt høring av planprogram høsten 2016. Høringsfrist ble satt til 25.11.2016.

➤ **Innkomne merknader**

Ved høringsfristens utløp var det innkommet til sammen ni merknader. Disse ble oppsummert og kommentert og vil følge planforslaget

➤ **Planprogrammet fastsettes av kommunen**

Planprogrammet (sist revidert 27.11.2017.) ble fastsatt av kommunestyret den 26.01.2017.

➤ **Utarbeidelse av planforslag** (Vår 2019)

Det utarbeides forslag til plankart med tilhørende bestemmelser og planbeskrivelse med konsekvensutredning.

➤ **Behandling i regionalt planmøte** (Vår 2019).

Planarbeidet vil bli presentert i regionalt planmøte i løpet av våren. Dette etter ønske fra Østfold fylkeskommune.

➤ **Førstegangsbehandling av planforslag** (Vår/sommer 2019)

Planforslaget sendes planavdelingen i Våler kommune for førstegangsbehandling.

Planforslaget sendes på høring til offentlige myndigheter, interesseorganisasjoner, berørte parter/naboer og legges ut til offentlig ettersyn i minimum 6 uker.

➤ **Bearbeiding av planforslag** (Høst 2019)

Innkomne merknader oppsummeres og behandles. Eventuell bearbeiding av planforslaget justering/supplering av konsekvensutredning utføres.

➤ **Andregangsbehandling av planforslag** (Høst 2019)

Planforslaget vedtas politisk av kommunestyret i Våler kommune. Ved behov gjøres vedtak om nytt offentlig ettersyn.

2.2 Medvirkning

Å bli involvert i planprosesser kan føre til en større eierskapsfølelse til et prosjekt. Lovverket gir klare føringer for medvirkning i planprosesser. Naboer, offentlige myndigheter og andre sentrale parter i saken blir varslet om oppstart av planarbeid gjennom brev. I tillegg annonseres det i lokal presse og på kommunens nettsider, slik at også øvrige har mulighet til å følge med og/eller komme med innspill til planarbeidet.

Også ved offentlig ettersyn av utarbeidet planforslag vil berørte parter bli informert gjennom brev, og det vil annonseres i avis og på nett. Alle har mulighet til å sende inn uttalelse dersom man har innspill til planforslaget, eller det ønskes å gjøre forslagsstiller oppmerksom på eventuelle forhold.

3 Aktuelle føringer og rammebetingelser

Nedenfor gis en oversikt over lover, forskrifter, retningslinjer og kommunale planer som inngår i rammebetingelsene for planarbeidet.

Aktuelle lover

- > Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27. juni 2008.
- > Lov om vern mot forurensing og om avfall av 13. mars 1981.
- > Lov om forvaltning av naturens mangfold av 19. juni 2009

Aktuelle forskrifter

- > Forskrifter om anlegg av, kontroll med og godkjenning av sivile skytebaner av 1. juli 1988
- > Forskrift om begrensning av forurensning (Forurensningsforskriften) av 1. juli 2004
- > Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (Avfallsforskriften) av 1. juli 2004

Aktuelle retningslinjer

- > Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2016
- > Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, 2014
- > RPR barn og unge i planleggingen, 1995

Aktuelle kommunale og fylkeskommunale planer:

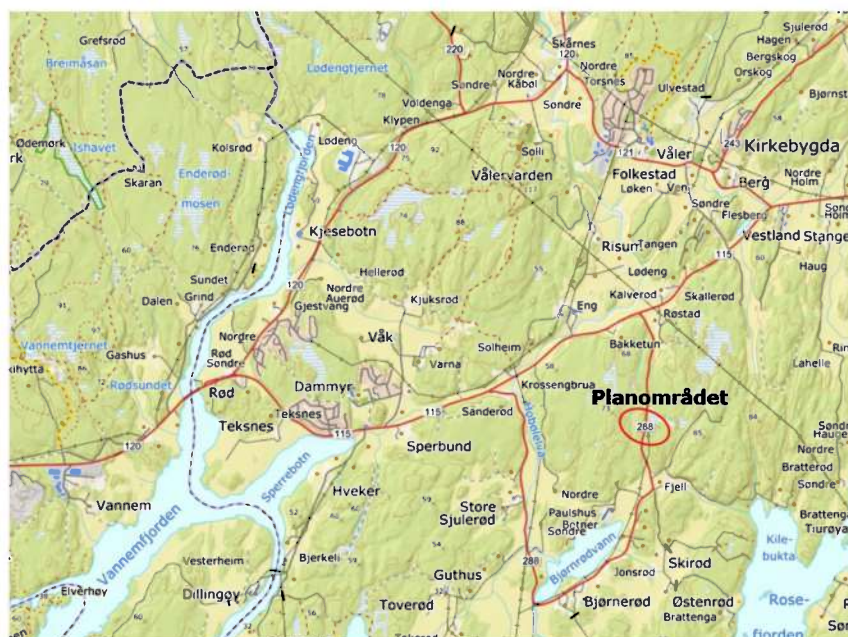
- > Kommuneplanens arealdel 2011-2022
- > Fylkesplan for Østfold, 2018

4 Planområdet og tiltaket

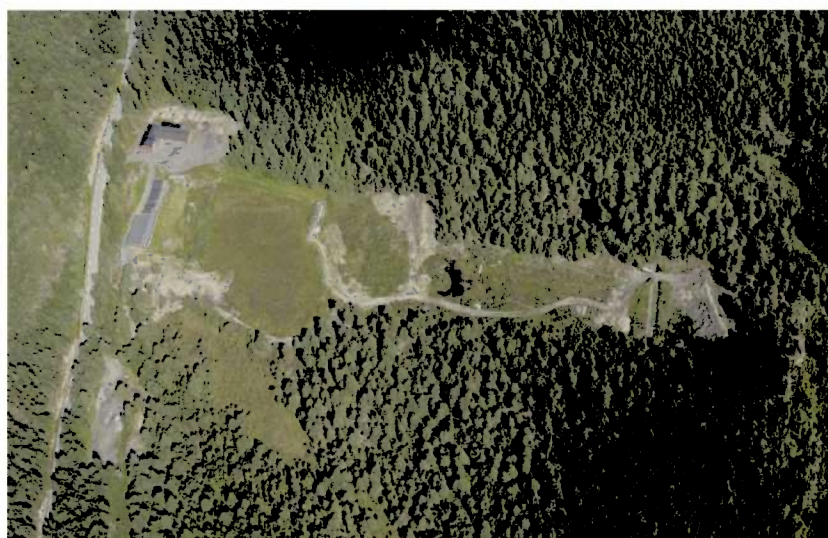
4.1 Beskrivelse av planområdet

4.1.1 Beliggenhet

Planområdet ligger i Våler kommune i Østfold. Fra Moss ankommer man skytebanen via fylkesvei 115, og det siste stykket på fylkesvei 288, langs Bjørnerødveien. Det er i dag to avkjørsler til skytebanen.

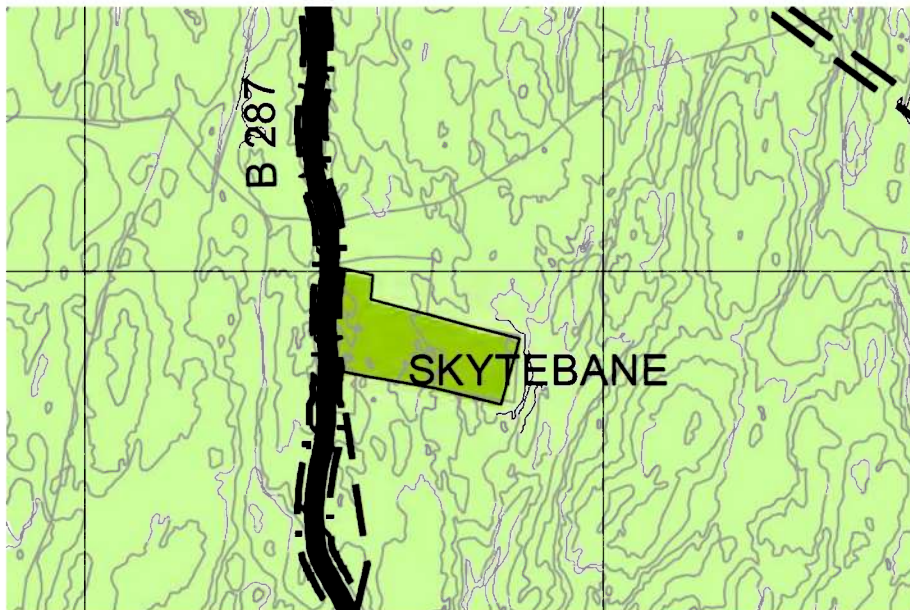
Figur 2 Oversiktskart. Kilde: Norgeskart.no

Figur 3 Skråfoto av planområdet. Kilde: Rieber Prosjekt As.

4.1.2 Planstatus

I kommuneplanens arealdel er planområdet i hovedsak satt av til *idrettsanlegg*. Området rundt er satt av til Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR).

Figur 4 Utsnitt av kommuneplanens arealdel (2011). Kilde: Våler kommune.

Det er imidlertid noe avvik mellom formålsgrenser i kommuneplanen og eiendomsgrensene, slik at noe av det tiliggende LNF-arealet vil bli berørt. Tidligere i planprosessen er det imidlertid avklart at dette kan sees bort fra, da intensjonen var at hele eiendommen skulle omfattes av formål *idrettsanlegg*.

Figur 5 Utsnitt av kommuneplanens arealdel. Kilde: Våler kommune.

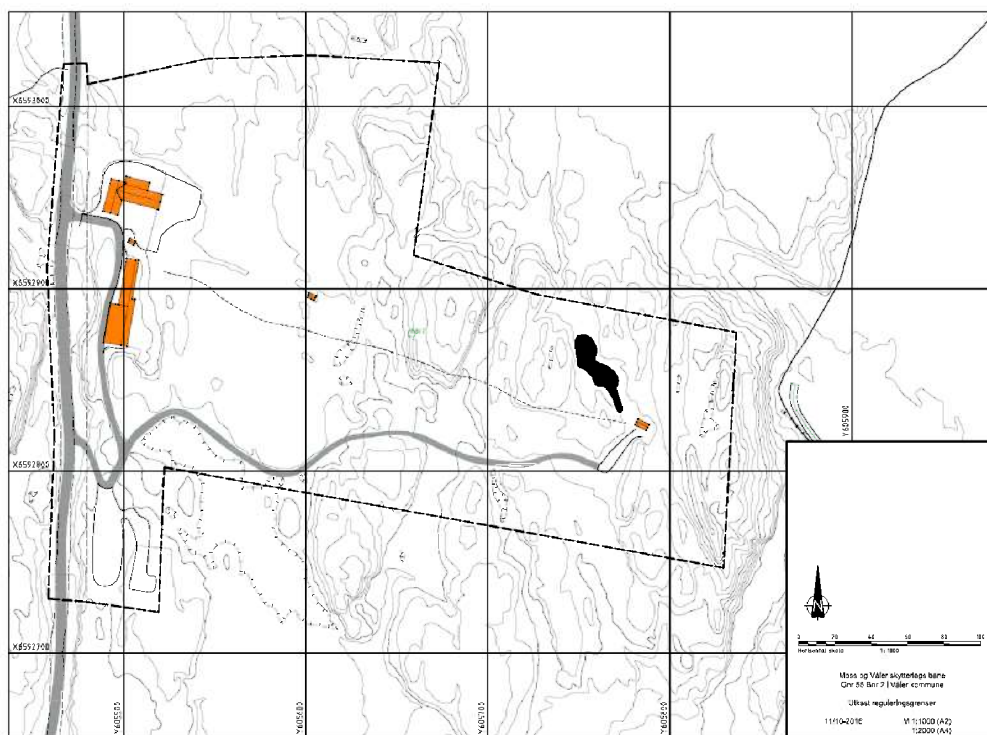
Det er ingen reguleringsplaner på eller i umiddelbar nærhet av området.

4.1.3 Berørte eiendommer

Fjell skytebane ligger på Moss og Våler skytterlag sin eiendom med adresse Bjørnerødveien 544, Gnr. 58 Bnr. 2. Skytebanen grenser kun til én annen eiendom: Gnr. 58 Bnr. 1. Denne vil også kunne bli berørt av planen, i den smale stripen mellom skytterlagets eiendom og fylkesvei 288.

4.1.4 Varslet plangrense

Varslet planområdet har et areal på ca. 74 daa, og følger hovedsakelig eiendomsgrensene på stedet, inkludert deler av Bjørnerødveien. Dette gjøres for å sikre adkomst til anlegget. Deler av eiendom gnr. 58 bnr. 1 blir berørt.

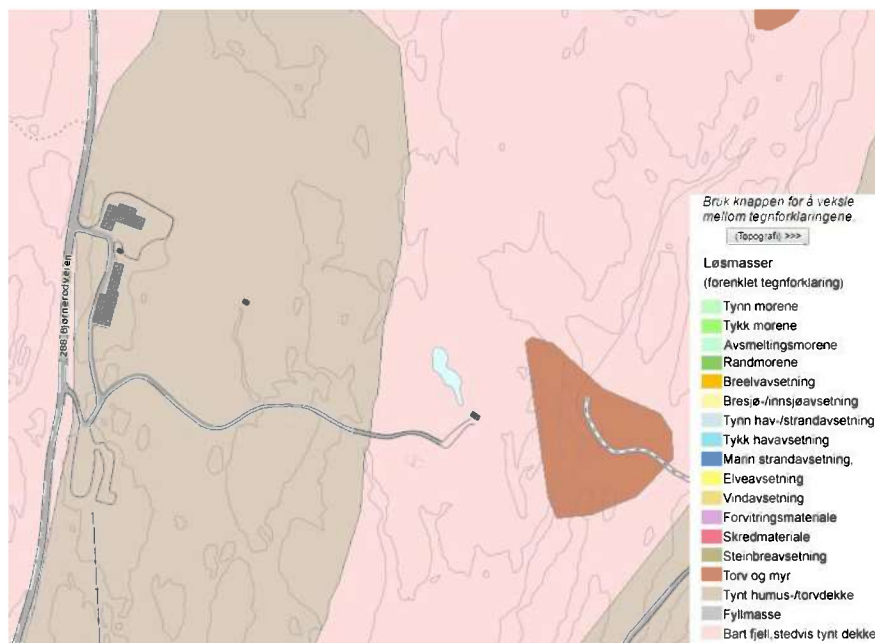

Figur 6 Varslet plangrense

4.1.5 Topografi

Området består av fjellgrunn med varierende, men tynn overdekning med jord. Delvis er det også myrlendt, med antatt relativt grunn myr over fjell.

Nedenfor er det gjengitt et kartutsnitt fra NGU sin kartdatabase:

Figur 7 Løsmassekart. Kilde: NGU

NGU omtaler de gråbrune feltene slik: Områder hvor humusdekket ligger rett på berggrunnen. Mektigheten av humusdekket er vanligvis 0,2 - 0,5 m, men kan lokalt være tykkere. Fjellblotninger opptre hyppig innen slike områder.

NGU omtaler de rosa feltene slik: Områder som stort sett mangler løsmasser, mer enn 50 % av arealet er fjell i dagen.

Skogen i området består av trær som er inntil 15-18 meter høye og skogen har en blandet karakter. På fjell med minimal jord-dekning dominerer furu, mens løvtrær og gran trives bedre på steder der det er mer jord og mer fuktighet i grunnen.

4.1.6 Dagens anlegg

Skytebaneanlegget består i dag av skytebaner på 100m og 300m for skyting med grovkalibret rifle. Standplass for 100m-banen er en enkel åpen standplass med noe lydabsorberende materiale, mens standplass på 300m-banen også har støydempende frembygg med båsvegger. I tillegg er det et skytterhus og parkeringsplass på eiendommen.

4.2 Beskrivelse av tiltaket

4.2.1 Reguleringsplanen

Reguleringsplanen vil bli utformet som en detaljeringsplan, jf. Plan- og bygningsloven (PBL) § 12-3.

Reguleringsgrensen vil følge eiendomsgrensene, og vil i tillegg krysse avkjørsel fra fylkesveien som ligger på naboens eiendom.

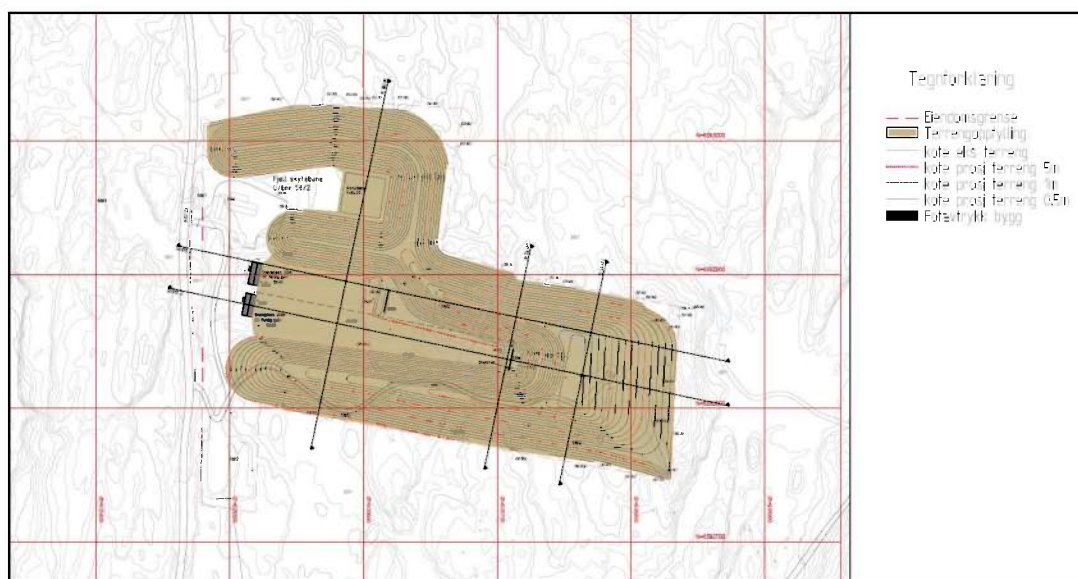
Planformålet, jf. PBL § 12-5, forventes i hovedsak å bli *skytebane*.

Aktuelle hensynssoner, jf. PBL § 12-6, er *fareområde skytebane*, og *frisiktsone* ved avkjørsel fra fv. 288.

4.2.2 Tiltaket

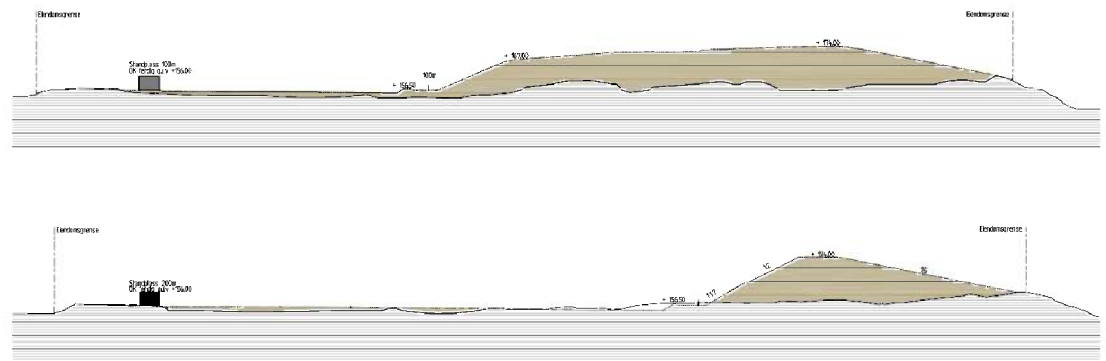
Når anlegget bygges om, er planen å bygge nye skytebaner med 100m og 200m skyteavstand. Banene får omtrent samme plassering som i dag, men de nye støydempede standplassene vil bli trukket noe mot øst og vil bli lagt om lag 2m lavere i terrenget. I tillegg skal det etableres voller rundt banene, slik det er vist i illustrasjonen under. I tillegg er det tiltenkt av vollen nord i planområdet trekkes ned til Bjørnerødveien (retning vest). Det er også aktuelt å bygge en mindre skytebane for pistol i tillegg til riflebanene. Denne vil også bli sterkt støydempet. Vollene vil etableres ved deponering av rene masser med et volum på ca. 300 000 m³. Tiltaket er ikke tidligere konsekvensutredet i overordnet plan.

Figurene (8 og 9) nedenfor viser skisser av planlagt utforming.

Figur 8 Landskapsplan, tegnet av InSitu 1.2.18, bearbeidet av COWI AS 10.04.19.

Høyde på voller er angitt som høyde over gulvet på eksisterende standplass. Standplassene planlegges senket med om lag 2m i forhold til i dag, og i tillegg stiger terrenget noe mot øst. 18m vollhøyde vil således i realiteten være om lag 14m over eksisterende terreng.

Figur 9 Foreløpige snitt-tegninger, utarbeidet av InSitu 29.1.18

4.2.3 Fyllmasser for etablering av voller

Terrengoppfyllingen vil primært benytte generelle gravemasser med overskuddsmasser fra området anlegg- og byggeprosjekter. I bystrøk vil dette være en sammensatt blanding av mineralske masser. Det øverste laget med jord vil bli etablert av ren stedlig og tilkjørt jord. Eksisterende kulefang som inneholder tungmetallforurensninger vil etter planen bli gjenbrukt i nye kulefang på en slik måte at utlekking forhindres.

5 Utredningsbehov

5.1 Metode for konsekvensutredningen

Utredningen av hvert tema skal bygges opp av tre hovedtrinn:

- > Beskrivelse og vurdering av dagens situasjon.
- > Beskrivelse, beregninger eller vurdering av tiltakets påvirkning og konsekvenser i forhold til referansealternativet.
- > Dersom det avdekkes omfattende negative konsekvenser av tiltaket, skal avbøtende tiltak for hvert fagtema beskrives. Behovet for nærmere undersøkelser skal også vurderes.

For hvert tema skal det gis nærmere beskrivelse av grunnlag og faglig anerkjente metodevalg.

Det er en rekke tema som det ikke vil være behov for å konsekvensutrede i egen rapport, men som vil omtales i planbeskrivelsen. Konsekvensutredningen skal være en integrert del av planprosessen og inngår i planbeskrivelsen. Det skal lages en sammenfatning som skal dokumentere at tiltaket etter en helhetsvurdering ikke får store negative konsekvenser for miljø og samfunn.

5.2 Vurdering av utredningstema

Tabellen under illustrerer hvordan de ulike temaene skal belyses i det videre planarbeidet.

	Tema vedlegg IV	Vurdering	Gjennomføringen
1.	Kulturminner og kulturmiljø	Utredes ikke i egen rapport	Dekkes av planbeskrivelsen
2.	Naturmangfold jf. naturmangfoldloven	Utredes, jf. kap. 5.4	Konsekvensutredning
3.	Friluftsliv	Utredes ikke i egen rapport	Dekkes av planbeskrivelsen
4.	Landskap og grønnsstruktur	Utredes, jf. kap. 5.4.	Konsekvensutredning
5.	Forurensning (utslipp til luft, herunder klimagassutslipp,	Utredes, jf. kap. 5.4.	Konsekvensutredning

	forurensning av vann og grunn, og støy)		
6.	Vannmiljø (overvann og vassdrag)	Utredes, jf. kap. 5.4.	Konsekvensutredning
7.	Sikring av jordressurser (jord- og skogbruk)	Ikke relevant	Dekkes av planbeskrivelsen
8.	Samisk natur- og kulturminner	Ikke relevant	-
9.	Transportbehov, energiforbruk og energiløsning	Utredes, jf. kap. 5.4.	Konsekvensutredning for trafikk. Energiforbruk og energiløsning anses ikke relevant.
10.	Beredskap og ulykkesrisiko	Utredes ikke i egen rapport	Temaet vurderes i sammenheng med i ROS-analysen som vedlegg til plan
11.	Virkninger av klimaendringer og stormflo m.m.	Utredes ikke i egen rapport	Temaet vurderes sammenheng med ROS-analysen som vedlegg til plan
12.	Befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen	Utredes ikke i egen rapport	Dekkes av planbeskrivelsen
13.	Tilgjengelighet for alle (universell utforming)	Utredes ikke i egen rapport	Dekkes av planbeskrivelsen
14.	Barn og unges oppvekstsvilkår	Utredes ikke i egen rapport	Dekkes av planbeskrivelsen
15.	Kriminalitetsforebygging	Utredes ikke i egen rapport	Dekkes av planbeskrivelsen
16.	Arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet	Utredes ikke i egen rapport	Dekkes av planbeskrivelsen

5.3 Utredningsalternativer

Da eiendommen setter klare begrensninger for utforming av anlegget, og det ikke er snakk om alternative lokaliseringer, så legges det opp til at det kun utredes ett alternativ i tillegg til alternativ 0 (dagens situasjon).

5.4 Utredningstemaer

Følgende temaer er vurdert å være vesentlig for miljø og samfunn i dette prosjektet:

Utredningstema Naturens mangfold (dyre- og planteliv)	
Innhold	Det skal gjennomføres en kartlegging av naturens mangfold, særlig knyttet til dammen og tidligere funn av nattsmelle. Planforslaget vil omtale konsekvensene for dyrelivet i området.
Utredningstema Landskap og grønnsstruktur	
Innhold	Eksponering av nye voller vil bli illustrert som grunnlag for å vurdere landskapsvirkninger av tiltakene som planlegges gjennomført. Det skal vurderes hvordan planområdet forholder seg til omkringliggende grønnsstruktur.
Utredningstema Forurensning – grunn og vann	
Innhold	Området er benyttet til skytebane i mange år, og det er derfor tungmetallholdige masser i kulefangene. Disse representerer ikke noen utlekkingsrisiko av betydning, men ved flytting av kulefangene må det utvises forsiktighet. Konsekvensene av flytting av kulefangene til ny plassering vil bli redegjort for, og avbøtende tiltak vil bli beskrevet.
Utredningstema Vannmiljø: Overvann og vassdrag	
Innhold	Det skal utredes hvordan overvann, sigevann og grunnvann skal håndteres både i anleggsfasen og i permanent situasjon. Det skal utredes hvordan

	tiltaket kan påvirke de viktige vannforekomstene i området.
--	---

Utredningstema Trafikk og transportbehov

Innhold

Det skal redegjøres for trafikale konsekvenser av tiltaket. Transportbehovet vil bli beskrevet, og trafikksikkerhetsmessige forhold vil bli redegjort for. Spesiell oppmerksomhet vil rettes mot krysset der fylkesvei 288 møter fylkesvei 115.

Utredningstema Forurensing - støy

Innhold

Grenseverdier for støysoner omkring skytebaner finnes i Miljøverndepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2016». Det skal utarbeides støysonkart som viser utbredelse av rød og gul støysoner i henhold til grenseverdiene i T-1442. Støyberegninger skal utføres med dertil egnet programvare, med utgangspunkt i digitalt kartverk.

6 Risiko- og sårbarhetsanalyse

Plan- og bygningslovens § 4-3 stiller et generelt krav til utredning av risiko og sårbarhet i planer som legger til rette for utbyggingsformål.

Hensikten med ROS-analysen er å avdekke sårbare forhold /objekter som kan forbindes med tiltakene det tilrettelegges for i planen. Analysen skal avdekke forhold som kan medføre en uakseptabel risiko for mennesker, miljø eller materiell. ROS-analysen skal identifisere hendelser, og vurdere sannsynligheten for disse, samt tilhørende konsekvens. Ved identifisering av uakseptabel risiko vil det være vesentlig å utarbeide forebyggende tiltak.

Det vil bli utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). I denne inngår følgende hovedpunkter:

- > Forurensning
- > Beredskap og ulykkesrisiko, inkl. sikkerhet knyttet til skyting
- > Naturgitte forhold, inkl. virkninger av klimaendringer
- > Infrastruktur og virksomhetsrisiko
- > Tidligere bruk
- > Omgivelser
- > Ulovlig virksomhet

Sikkerhet knyttet til skyting vil inngå i temaet beredskap og ulykkesrisiko. Det skal legges til rette for at sikkerheten kan ivaretas på en god måte. Grunnlaget for vurderingene som gjøres er «Forskrifter om anlegg av, kontroll med og godkjenning av sivile skytebaner av 1. juli 1988», med tilhørende «Sikkerhetsbestemmelser for sivil skyting». Beregnet fareområde, sikkerhetstiltak med mer vil fremgå av planforslaget.

ROS-analysen vil bli utført på bakgrunn av tilgjengelige dokumenter som er av betydning for arbeidet med planen. Aktuelle dokumenter i forbindelse med denne planen vil kunne være trafikkvurderinger, støyvurdering, rasfarevurdering, vurdering av geotekniske forhold og vurdering av natur og biologisk mangfold.

Selve ROS-analysen gjennomføres når alle grunnlagsdokumenter foreligger, men det vil underveis i planprosessen være aktuelt å se nærmere på enkelte tema, med tanke på planlagt arealbruk i området.